

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

Incarnationis Christi maiestas. Capvt III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

Gratia Angelorum. D. August. l. 12. De ci. 9

Gloria Angelorum.

Officium Angelorum.

rum molitor Deus erat in Angelis condens naturam, & largiens gratiam, vasa myrthea dices, aut crystallina ab ipso vniuersitatis articice comparata, & omnibus artis enucleata lenocinij, in quæ diuinitatis riuus, tanta, & tam inuisitata donorum fragrantia deplueret. Denique si gloriam considerabis, quæ gratiarum amplitudinem est consequuta, totos in Deum videbis amoris similitudine transfusos, atque absorptos, tum in hoc felicitatis domicilio fidos terrarum ministros, nostræ salutis propugnatores, depulsores miseriarum, auspices felicitatis, Duces, altores, pædagogos, & vt summam dicam, amore Germanos, seruos obsequio, auctoritate patres.

rebat. Plena omnia stupris, cædibus, iniquissimis voluptatibus, immanitate belluarum. Quicquid auaritia in rapinis, luxuries aliud est in flagitijs, quicquid in nocturnis bacchanibus gula, quicquid in fastu supercilio, in magnifanis honoribus arrogantia potuerat, hoc totum effuderat. Scælae penè ipsæ iam cælo gigantum more admouebantur, vt beatorum excinderentur domicilia, cum interim terti, recordes, & impij mortales impreffa in priorum liberum ceruices sica victimaria, miserellorum infantium primo cruore, inferorum aras respergebant, & inter sanctissimas epulas, nidoremque coctorum paruulorum, quos ipsi suo sanguine genitos huius lucis yfura priuauerant, epulabantur.

Incarnationis Christi maiestas.

CAPVT III.

Verum enimvero cum multa sint in diuinitatis pleuillima maiestatis, personam tamen Christi Domini, vna est totius Christianæ doctrinæ caput, & omnium argumentorum seminarium, a qua multiplicium curricula sermonum explicantur, & in quam omnia longe, lateque sparsa reuoluuntur. Num vero quoties incarnatum Deum dicimus, toties purissimi Angelorum cœtus obstupescunt, toties horrore perfunduntur mortales, toties contremiscunt inferi: O profundissimam consiliorum caliginem! o mysteriorum maiestatem! iacebat humana natura in æterni squaloris sordibus, turpis, lacera, deformata, eruentis ipsis Dæmonum pedibus protrita, atque conculcata: nullus timor numinis, nulla inferorum suspicio, religionis sensus nullus. Erant omnes pietatis igniculi in hominum mentibus restincti, & quasi in ipso fomite profocati: Vbiq; Dæmonum simulachra, Dæmonum aræ, Dæmonum templa, & quod dicere perhorresco, in ipsis excisis, atque funestatis Dei altaribus Dæmonum vexilla, trophæa, triumphales arcus fulgebant. Terrarum orbis luctuosissima facies partim scedissimi lupanaris, in quod omnes omnium libidinum sentinæ defluxerant, partim etiam amphiteatri cuiusdam ex scelerum colluuiæ, & humano cruore macerati, speciem præfe-

Quid interea clementissimus parens Deus non iaculatur fulmina, non frementi diluuiio terras obruit, non exquisita tormentorum genera ad consecratorum supplicia machinatur, sed hanc inuiam, ab ipsis Angelorum mentibus, & cogitatione seclusam, vt humani corporis veltius copagibus, propitius nimirum, & salutaris fulgor ad salutem hominum procurandam terris illabatur. Enimvero Dei præpotentis imago ab ipsis mundi cunabulis primis indica parentibus, sed terra postea fuliginis infuscata maculis, pristino nitore reddenda fuerat, quibus vero atis illecebris id factum oppertuit: Deus se homini credo plenissimo diuinitatis fulgore circumfusum repente obijcere debuerat: sed luto, & tenebris oppressæ hominum mentes ne minimam quidem illius lucis scintillam, nisi per transfennam vi deie, ac sustinere poterant. Quid igitur summus ille rerum effector, atque restaurator molitur? Quid comminiscitur, acres illos, & indomitos diuinitatis radios lenissima veluti corporis nube refingit, & in hac priui parentis argilla non iam fugaces, & obsoletos sui colores imprimat, quibus finem ætas esset allatura, sed seipsum hoc luto nostræ mortalitatis ergastulo circumclusum terris exhibet, & vt à summo bono semper fugientem homulum semel assequeretur, ipse hominem induit: In quo mihi videtur aucupes industrios imitatus, qui vt aues suo ingenio vagas, & timidas illiciant, confectis e versicolore plumarum apparatu tuniculis facilius venatur, & melius: Vel certe parentes, qui teneris infansulis matre nuper orbatis bubuli lactis candidum florem propinquant in vasculo, & vt maternorum orbaturum

Natura humana calamitas ante verbi incarnationem.

Theodoretus in serm. de legibus habet multa de hoc reiro, & de formi mundi statu ante Christi

Dei in re demptionis nostra assumptionis.

Christus imitatus parentes filiorum matris orbaturum

verum similitudine parulos capiant, labrū poculi modica caruncula obductum pusionis ori supponunt, quod mihi videretur præstantissimus doctor his verbis expressisse.

S. Prosper.
ex D. Aug.
sententia.
321.
Sicut lac non transit nisi per carnem, ut parvulum pauci, qui panem edere non possunt: Sicut nisi scientia Dei, quæ panis est Angelorum, ad homines dignaretur venire per carnem, nemo ad verbi contemplandam diuinitatem posse accedere. Quia ergo lux non poterat comprehendere, ipsa lux mortalitatem subire tenebrarum, & per similitudinem carnis peccati participationem dedit luminis veri.

August. ep.
3. ad Volu.
pan.
J. Leo ser. 1.
de natali
Christi.
Sed quod magis mireris, hoc corpusculo vestitus, nihil immutatus fuit Deus. Homo qui pro se a Deum accessit, Deus à se non recessit, nec hominem consumpsit, sed ita assumpsit, ut nec inferiorem naturam consumeret glorificatio, nec superiorum minueret assumptio, quod ingeniosissima similitudine Sanctus Augustinus declaravit.

August. l. 1.
de doctr. ma.
Christianæ.
613.
Sicut cum loquimur ut id, quod in animo gerimus in audientis animum per aures carneas illabatur, sic sonus verbum, quod corde gestamus, & locutio vocatur, nec tamen in eundem sonum cogitatio nostra convertitur, sed apud se manens integra, formam, vocis qua se infinet auribus, sine aliqua labe suæ mutationis assumit. Ita verbum Dei non commutatum, caro tamen factum est, ut habitet in nobis.

Iob. 38. Epi-
phonema in
Dei incar-
natione.
Memento itaque sanctissime Iob, miraberis, & quæres, Quis conchavit ostium maris? quis vero alius, nisi rerum omnium parens, qui in ipso mundi nascentis exordio tentam, & tam late diffusam aquarum molem, tanquam in vitæ circumeludit: nunc autem inexhaustum illud æternæ sapientiæ pelagus tam paruo Virginis vtero circumkripit. Quis posuit nubem vestimentum ei, & caligine quasi pannis infantia obvio uti: quis nisi, qui hac corporis nostri nubecula his tam fragilibus, & prope nullis artibus Deum immensum delineavit? Quem v. v. v. constituit, nisi stupendam illam unionem silentio potius venerandam, quam verborum multitudine prædicandam? Verè domine hoc est pusillum, opus (inquam) tuum, de quo Propheta dixerat consum-

Ynio hypo-
stastica ve-
ritas est.

Ida 10.

missionem. Et a breviationem facies
dominus in m. die
serva.

Natiuitas ipsa in tantarum spoliatione,
atque humilitate plena dig-
nitatis.

CAPIV IV.

Cerne deinde quæ vitæ primordia, qui progressus, qui exitus fuerit Deo, qui hanc operosissimam mundi totius molitionem in cunas hominis fuerat machinatus, non est inuentus in diversorio vilius angulus, qui cæli depositum exciperet. Primum sibi lectulum stravit in præsepi animalium, postremum in patibulo furciferorum. Cogita illam agrestem domunculam, desertam, temirutam, frigidam tempestatam, ventorumque flatibus vindicæ peruiam, quam tamen crebra de cælo faces magna dignitate circumuectiunt, ita hic sanctior locus est rupe Tarpeia, quæ de cælo lapsus fulminata ostendit quod Deo displicent. Grande aliquid intus geritur, & quod humana mens capere non possit. Virgo scilicet inter palustres tuguriolo cannas, & pecorum anhelitus, fundit ex viro regem Angelorum.

Præsepi de-
scriptio Et
domuncula.

Hieron. ad
Marcell. ep.
8.

B. Virginia
elegantia.

Proh sanctam fidem! quæ puellæ species hæccine diua est, an radius diuinitatis? habitus quidem pauperulæ mulieris, sed vultus numinis. Quæ frontis maiestas? quæ genarum modestia? quis fulgor oculorum? quæ venustas oris: quot, & quam cælestes gratiæ in ista facie reudent.

Hic vero renellus, & lactens, qui Matris affusus pectori tam molliter appetit vbera, filiolus est Virginis, Deus humano corpusculo vestitus, gestatur quidem ut parvulus: sed adoratur ut Deus, parvulus in præsepi, immensus in cælo, vilis in pannis, in stellis gloriosus. Tam teneræ manus orbem rotant, tam parui ocelli solem illuminant, tam exigui pedes caleant inferos. Sed interim perfiant venti, & in tenellos artus parvuli nulla clementia defauiant, quando & ipse nostra causa voluit vitam à supplicij auspicio. Heu! tuos infantæ labores! heu rerum omnium inopiam! Heu tolerantiam filij, heu misericordiam Matris!

Vide S. Ful-
gent. ser. 5.
de Epiph.

In Christi
infantia la-
bores. xclæ-
matio.

Sed qui vitæ telam ab istis rerum asperitatibus orfus fuerat, eandem arumnos laboribus totam pertexuit. In ipsis adhuc matris visceribus delitescens, profani imperato-

ris